

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts BN@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes
Sabiedrības iesaistes un atvērtās pārvaldības darba grupa**

Protokols Nr. 5.3.6./4

2026. gada 18. maijā

Latvijas Pilsoniskās alianses birojs, Akmeņu iela 21A, Rīgā/ attālināti MS Teams platformā

Sēdi vada:

Āris Ādlers – biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai Attīstībai" prezidents, Memoranda padomes loceklis

Sēdē piedalās darba grupas locekļi:

1. Juris Jātnieks – nodibinājuma "Teiču Dabas Fonds" valdes loceklis
2. Līga Stafecka – biedrības "Sabiedriskās politikas centrs Providus" direktores vietniece
3. Andris Gobiņš – biedrības "Eiropas Kustība Latvijā" prezidents
4. Agate Misule – biedrības "Klubs "Māja"" Latvijas ANO jauniešu delegātu programmas Jaunākā Latvijas Jauniešu delegāte ANO
5. Marta Barbara Buka – Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta vecākā referente
6. Zane Legzdiņa-Joja – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante sabiedrības līdzdalības jautājumos
7. Laima Amatniece – Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Valsts pakalpojumu un datu pārvaldības departamenta Datu pārvaldības nodaļas vecākā eksperte
8. Ilze Ziemane – Tieslietu ministrijas Valsts tiesību departamenta Konstitucionālo tiesību nodaļas vadītāja
9. Jolanta Ramiņa – Kultūras ministrijas Saliedētas sabiedrības politikas departamenta, Saliedētas sabiedrības politikas un pilsoniskās sabiedrības nodaļas vecākā referente
10. Kristīne Iosava – Ārlietu ministrijas Komunikācijas grupas vecākā referente

Citi sēdes dalībnieki:

Ance Mālkalna – biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse"

Sanda Liepiņa – biedrība "Sabiedriskās politikas centrs Providus"

Artis Zaļuksnis – Ārlietu ministrija

Protokolē:

Amālija Brūvere – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pilsoniskā dialoga programmas koordinatore

Sēdi sāk plkst. 12.03

Sēdes darba kārtība:

	Jautājums	Ziņo/ uzaicinātie
1.	Par 18.05.2026. sēdes darba kārtības apstiprināšanu	Āris Ādlers Biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai Attīstībai" prezidents, Memoranda padomes loceklis
2.	Par BN iesaisti Eiropas Savienības daudzgadu budžeta finanšu shēmā 2028–2034	Sanda Liepiņa Sabiedriskās politikas centra PROVIDUS direktore
3.	Pilsoniskās sabiedrības stratēģijas izstrādes apakšpunkta "Līdzdalība un pilsoniskais dialogs" priekšlikumu veidošana	Āris Ādlers Biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai Attīstībai" prezidents, Memoranda padomes loceklis
4.	Dažādi: - Nākamās sēdes norises laiks un darba kārtība	Latvijas Pilsoniskā alianse Āris Ādlers Biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai Attīstībai" prezidents, Memoranda padomes loceklis

1. jautājums

Par 18.05.2026. sēdes darba kārtības apstiprināšanu

Ziņo: Ā. Ādlers

Darba grupa saskaņo darba kārtību ar papildinājumu — 3. punkts par pilsoniskās sabiedrības stratēģijas izstrādi tiek paplašināts, iekļaujot vispārīgākus jautājumus, ko darba grupas pārstāvji bija aktualizējuši iepriekšējā stratēģijas izstrādes darba grupas sēdē.

Lēmums:

Apstiprināt 18.05.2026. sēdes darba kārtību.

2. jautājums

Par BN iesaisti Eiropas Savienības daudzgadu budžeta finanšu shēmā 2028–2034

Ziņo: S. Liepiņa

Izsakās: Ā. Ādlers, A. Gobiņš, J. Jātnieks, A. Māļkalna, Z. Legzdiņa-Joja

S. Liepiņa informē par esošo situāciju attiecībā uz biedrību un nodibinājumu (BN) iesaisti jaunā Eiropas Savienības (ES) daudzgadu budžeta plānošanā (prezentācija pievienota kā 1. pielikums).

Vienīgais formalizētais ietvars BN iesaistei ir Ārlietu ministrijas (ĀM) starpinstitutūciju darba grupa, kurā Ministru kabineta (MK) rīkojuma ietvaros apstiprinātas vairākas organizācijas. Darba grupas aktivitāte ziemā būtiski samazinājās.

Finanšu ministrija (FM) aprīlī izsūtīja vēstuli ministrijām ar uzdevumu līdz 15. maijam iesniegt

sākotnējos priekšlikumus par nozaru reformām un investīciju prioritātēm. Ministrijas tika aicinātas savlaicīgi iesaistīt sadarbības partnerus, taču praksē tas notiek nekonsekventi. Kā konkrēts piemērs tika minēts gadījums, kad Zemkopības ministrija atteicās dalīties ar BN informāciju par zivsaimniecības fondu, norādot, ka nedrīkst to darīt.

24. aprīļa sanāksmē par ES regulas priekšlikumu partnerības plāniem BN un darba devēju organizācijas sniedza kritisku atsauksmi par formālu, "ķeksīša" pieeju konsultācijām. FM publicēja paziņojumu, aicinot ministrijas savlaicīgi iesaistīt ES fondu partnerus prioritāšu noteikšanā — šis dokuments atzīts par noderīgu instrumentu turpmākajā aizstāvības darbā.

Darba grupa secina, ka šobrīd trūkst skaidra un formalizēta institucionālā ietvara partnerības principa īstenošanai, savukārt iesaistes iespējas lielā mērā ir atkarīgas no atsevišķu institūciju iniciatīvas. Norāda, ka vairākās ministrijās BN saskaras ar grūtībām iegūt informāciju par notiekošo plānošanas procesu.

A. Gobiņš aicina apsvērt valdības deklarācijas tapšanas procesu kā iespēju iestrādāt partnerības principu kā saistošu nosacījumu jaunajam valdības periodam.

J. Jātnieks dalās ar labu praksi: Klimata un enerģētikas ministrija pēc Vides konsultatīvā padomes iniciatīvas prezentēja un apsprieda investīciju prioritātes ar konsultatīvās padomes pārstāvjiem, fiksējot priekšlikumus un solot iesaistīt speciālistus nākamajā plānošanas posmā. Labklājības ministrija arī pirms 15. maija termiņa rīkoja plašu apspriešanas sanāksmi, prezentēja sešas prioritātes un solīja turpināt diskusijas.

S. Liepiņa informē darba grupu par 2026. gada 10. jūnijā plānoto semināru "Partnerība praksē: kā kopīgi plānot nākamo ES daudzgadu budžetu Latvijā".

Ārlietu ministrija iesniedza viedokli sēdes protokola saskaņošanas laikā 2026. gada 7. jūlijā:

Latvijas nostājas formulēšanai par ES daudzgadu budžetu 2028.-2034.gadam ir izveidota un Ministru prezidenta apstiprināta darba grupa, kuras sastāvā ir nevalstisko un sociālo partneru pārstāvji. Darbs šai formātā notiek ievērojot efektīvas un savlaicīgas informācijas apmaiņas principus. Viena no šādām sanāksmēm notika 4.jūnijā, kurā nevalstisko un sociālo partneru pārstāvji tika informēti par aktuālo divpusējās konsultācijās ar ES dalībvalstīm, Kipras prezidentūru, kā arī turpmāko sarunu plānojumu.

Vienlaikus Ārlietu ministrija regulāri aicina sadarbības partnerus piedalīties konsultācijās pirms katras ES Vispārējo lietu padomes (VLP) vai Eiropadomes. ES daudzgadu budžeta jautājumi, piemēram, ir skatīti: 17.marta VLP; 19.-20.marta Eiropadomē; 25. maija VLP; 16.jūnija VLP; 18.-19.jūnija Eiropadomē.

Papildus minētajām Ārlietu ministrija aktīvi organizē un piedalās dažādos pasākumos, kuros nevalstiskā un publiskā sektora pārstāvjus informē par nākamo ES daudzgadu budžeta priekšlikumu, Latvijas prioritātēm un sarunu virzību. Piemēram, 6. martā ārlietu ministre tikās ar Latvijas Industrijas attīstības konfederācijas (LIAK) pārstāvjiem; 27. martā Ārlietu ministrijas pārstāvis piedalījās Saprāšanās memoranda par kvantu tehnoloģiju attīstību sēdē; 13. aprīlī notika Ārlietu ministrijas organizēts seminārs par Eiropas Konkurētspējas fondu; 17. aprīlī notika tikšanās ar Rīgas domes pārstāvjiem; 10. jūnijā Ārlietu ministrijas pārstāvis piedalījās Valsts kancelejas seminārā "Partnerība praksē: kā kopīgi plānot nākamo ES daudzgadu budžetu Latvijā?", savukārt 29. jūnijā Ārlietu ministrijas pārstāvis piedalījās Latvijas Pašvaldību savienības un Ekonomikas ministrijas diskusijā par Eiropas Konkurētspējas fondu.

Šie ir tikai daži no piemēriem, kuros Ārlietu ministrija ir aktīvi informējusi un iesaistījusi pilsonisko sabiedrību jautājumos par nākamo ES daudzgadu budžetu.

Lēmums:

1. Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
2. Darba grupa atbalsta vērtēšanas Memoranda padomē ar aicinājumu fiksēt partnerības principa īstenošanas institucionālo ietvaru ES fondu plānošanā.
3. Dot uzdevumu Memoranda padomes sekretariātam lūgt no Finanšu ministrijas apkopotus ministriju iesniegtos priekšlikumus investīciju prioritātēm un darīt tos pieejamus sadarbības partneriem.
4. Aicināt noteikt skaidru partnerības principa īstenošanas institucionālo ietvaru ES fondu plānošanas, Nacionālā attīstības plāna un "Latvija 2050" izstrādes procesos.
5. Fiksēt protokolā Klimata un enerģētikas ministrijas un Labklājības ministrijas labās prakses piemērus un izmantot tos aizstāvības materiālos.

3. jautājums

Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģijas izstrādes apakšpunkta "Līdzdalība un pilsoniskais dialogs" priekšlikumu veidošana

Ziņo: Ā. Ādlers

Izsakās: S. Liepiņa, L. Stafecka, A. Gobiņš

Ā. Ādlers informē, ka stratēģijas Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģijas izstrādes darba grupu vada Jelena Šaicāne (Kultūras ministrija). Dokumenta struktūra ietver piecus rīcības virzienus: pilsoniskā telpa un pamattiesības, pilsoniskās sabiedrības noturība un loma civilajā aizsardzībā, cilvēkkapitāls, ilgtspējīgs finansējums, līdzdalība un pilsoniskais dialogs. Šī darba grupa uzņemas pārstāvēt piekto virzienu.

Diskusijā darba grupa aktualizē trīs konceptuālus jautājumus:

1. Terminoloģija. Dokumentā lietotais termins "pilsoniskās sabiedrības organizācija" (PSO) šobrīd definēts kā ap 1000 organizācijām atbilstoša šaurāka kategorija, kas balstīta uz Latvijas Pilsoniskās alianses līdzšinējo lietojumu — organizācijas, kuras darbojas demokrātijas un cilvēktiesību stiprināšanas virzienā. Darba grupa norāda, ka termins "PSO" Eiropas mērogā parasti lietots plašāk kā sinonīms NVO; "sabiedriskā labuma organizācija" nav piemērots, jo nāk ar specifisku juridisko statusu; aprakstoša definīcija var būt skaidrāka, bet apgrūtina turpmāku piemērošanu. Kā papildu dimensija tika minēts, ka PSO definīcijā vēlams ietvert arī neformālus sadarbības formātus (konsorcijs, koalīcijas, platformas, alianses), ne tikai juridiskās personas.
2. Stratēģijas tvērums. Kopēja vienošanās, ka stratēģija nevar aprobežoties tikai ar ap 1000 PSO, bet tai jāaptver arī plašāka pilsoniskā vide — izglītība, tiesiskais regulējums, finansēšanas nosacījumi, indivīdu pilsoniskā aktivitāte. Vienlaikus izceltais akcents uz šo tūkstoš organizācijām kā demokrātiskajai valstij īpaši nozīmīgu kategoriju atzīts par pamatotu.
3. Rīcību saraksts. Darba grupa ierosina koncentrēties uz absolūti nepieciešamajām darbībām (t. sk. pētījumiem, pat ja tiem šobrīd nav finansējuma), lai tos fiksētu kā nākotnes atsaucē punktu, nevis aprobežoties tikai ar esošā budžeta ietvaros realizējamo. Virziena "Līdzdalība un pilsoniskais dialogs" mērķis pašlaik formulēts šauri (tikai mehānismu izstrāde); tika norādīts, ka tas neaptver organizāciju kapacitāti un interesi šajos mehānismos līdzdarboties.

Lēmums:

1. Pieņemt zināšanai visu pušu sniegto informāciju.
2. Lūgt Latvijas Pilsonisko aliansi izstrādāt priekšlikumu jaunai PSO definīcijai un koordinēt to ar Satura veidošanas darba grupu vienotas izpratnes veidošanai.
3. Darba grupa vienojas iesaistīties dokumenta komentēšanā un pilnā dokuments melnraksts tiks izsūtīts visiem locekļiem.

4. jautājums

Dažādi

Ziņo: Ā. Ādlers

Izsakās: A. Mālkalna, L. Staķeķa

Lēmums:

Noteikt nākamo darba grupas sēdi 2026. gada 8. jūnijā plkst. 10.00 Pilsoniskās sabiedrības attīstības stratēģijas virziena "Līdzdalība un pilsoniskais dialogs" tālākai izstrādei un budžeta atklātības jautājumam.

Sēdi slēdz: plkst. 14.10

Sēdi vadīja:

biedrības "Alianse Pārnozāriskai Ilgtspējīgai

Attīstībai" prezidents, Memoranda padomes loceķlis (paraksts*) Ā. Ādlers

Sēdi protokolēja:

biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" pilsoniskā

dialoga programmas koordinatore (paraksts*) A. Brūvere

* Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Protokols sagatavots, veicot valsts pārvaldes deleģēto uzdevumu – Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomes sekretariāta darbības nodrošināšana, kas tiek īstenots ar Valsts kancelejas finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.